

ចិត្តវិទ្យាអប់រំ : ឧបករណ៍បង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

EDUCATIONAL PSYCHOLOGY: A TOOL FOR EFFECTIVE TEACHING

ដោយ៖ បណ្ឌិត សូ សុធីរ

មន្ត្រីស្រាវជ្រាវនាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រអប់រំ
វិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម
រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ចិត្តវិទ្យាអប់រំ គឺជាវិជ្ជាជីវៈនៃចិត្តវិទ្យា ដែលផ្តោតលើការយល់ដឹងពីរបៀបដែល មនុស្សរៀន និងអភិវឌ្ឍ នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានអប់រំ។ វារួមបញ្ចូលគ្នានូវគោលការណ៍នៃការយល់ដឹង អារម្មណ៍ និងចិត្តវិទ្យាសង្គម ដើម្បីស្វែងយល់ ពីដំណើរការនៃការរៀនសូត្រ ការលើកទឹកចិត្ត ការចងចាំ និងវិធីសាស្ត្របង្រៀន។ ដោយពិនិត្យមើលកត្តាដូចជា ភាពខុសគ្នា បុគ្គល បរិយាកាសសិក្សា និងយុទ្ធសាស្ត្របង្រៀន។ ចិត្តវិទ្យាអប់រំ មានគោលបំណងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការអនុវត្តការបង្រៀន និងកែលម្អលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់សិស្សគ្រប់វ័យ។ វាលនេះ ភ្ជាប់ទ្រឹស្តី និងការអនុវត្ត ដោយផ្តល់ឱ្យអ្នកអប់រំ នូវការយល់ដឹងផ្នែកលើកស្ទួយ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងបង្កើតបទពិសោធន៍សិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

I-ការសិក្សាស្រាវជ្រាវចិត្តវិទ្យាអប់រំ

ចិត្តវិទ្យា គឺជាការសិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រ អំពីអាកប្បកិរិយា និងលំនាំចិត្ត។

-អាកប្បកិរិយា គឺជាអ្វីៗ ដែលមនុស្សប្រព្រឹត្ត ហើយគេអាចសង្កេតឃើញដោយផ្ទាល់។

-លំនាំចិត្ត ជាគំនិត សញ្ញាតនា និងចិត្តចល ករ ដែលមនុស្សម្នាក់ៗ ទទួលបានតាមបទពិសោធន៍។

-ក្នុងនាមជាវិទ្យាសាស្ត្រ ចិត្តវិទ្យា ប្រើប្រាស់វិធីជាប្រព័ន្ធ ដើម្បីសង្កេត ពិពណ៌នា ព្យាករ និងពន្យល់អាកប្បកិរិយា។

ចិត្តវិទ្យាអប់រំ គឺជាមុខវិជ្ជាជីវៈនៃចិត្តវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីការយល់ដឹងច្បាស់លាស់នៃការបង្រៀន និងការរៀន នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានអប់រំ។

១- សាវតារ

-វិល្លៀម ហ្វេមស៍ (១៨៤២-១៩១០, ជនជាតិអាមេរិក) ក្រោយពីបាននិពន្ធសៀវភៅ

សិក្សាចិត្តវិទ្យាដំបូងឈ្មោះ៖ «គោលការណ៍ចិត្តវិទ្យា(១៨៩០)» ហ្គេមស៍ បាននិពន្ធសំណេរជាបន្តបន្ទាប់ដែលគេហៅថា "កិច្ចពិភាក្សាគ្រូបង្រៀន" ក្នុងនោះ លោកបានពិភាក្សា អំពីការប្រតិបត្តិរបស់ចិត្តវិទ្យា ដើម្បីអប់រំកុមារ។ ហ្គេមស៍ បានអះអាងថា ការពិសោធន៍ចិត្តវិទ្យា នៅមន្ទីរពិសោធន៍ ជាញឹកញាប់ មិនអាចប្រាប់យើងពីរបៀបបង្រៀនកុមារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពបានទេ។ លោក បានគូសបញ្ជាក់សារៈសំខាន់នៃការសង្កេតមើលការបង្រៀន និងការរៀនសូត្រ ក្នុងថ្នាក់រៀន ដើម្បីធ្វើឱ្យការអប់រំកាន់តែប្រសើរឡើង។ អនុសាសន៍មួយរបស់គាត់ គឺត្រូវចាប់ផ្តើមមេរៀន នៅចំណុចមួយដែលហួសពីកម្រិតចំណេះដឹង និងការយល់ដឹង ដើម្បីពង្រីកគំនិតរបស់កុមារ។

-ហួន ឌូរី(១៨៥៩-១៩៥២) គឺជាចិត្តវិទូសំខាន់ទីពីរក្នុងការបង្កើតវិស័យចិត្តវិទ្យាអប់រំដែលបានក្លាយជាកម្លាំងចលករ ក្នុងការប្រតិបត្តិចិត្តវិទ្យាជាក់ស្តែង។ ក្នុងឆ្នាំ១៨៩៤ នៅសកលវិទ្យាល័យឈីកាហ្គោ លោក ឌូរី បានបង្កើតមន្ទីរពិសោធន៍ចិត្តវិទ្យាដំបូងគេបង្អស់ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ ក្រោយមក គាត់បានបន្តការងារថ្មីរបស់គាត់ នៅសាកលវិទ្យាល័យកូឡុំប៊ី។ យើង ទទួលបានគំនិតសំខាន់ៗជាច្រើនពីលោក ឌូរី។

ទីមួយ យើងទទួលបានទស្សនៈពីគាត់ថា កុមារជាអ្នកសិក្សាសកម្ម។ មុនលោក ឌូរី គេជឿថា កុមារគួរអង្គុយស្ងៀម នៅកន្លែងអង្គុយរបស់ពួកគេ ហើយរៀនដោយអសកម្ម។ ផ្ទុយមកវិញ លោក ឌូរី(១៩៣៣) បានអះអាងថា កុមាររៀន បានល្អបំផុត តាមការអនុវត្ត។

ទីពីរ យើងទទួលបានពីលោក ឌូរី នូវគំនិត ដែលថា ការអប់រំ គួរតែផ្តោតលើកុមារទាំងមូល និងសង្កត់ធ្ងន់លើការសម្របខ្លួនរបស់កុមារទៅនឹងបរិស្ថាន។ លោក ឌូរី បានលើកហេតុផលថា កុមារ មិនគួរអប់រំដោយចង្អៀតចង្អល់ នៅក្នុងប្រធានបទសិក្សាទេ។ ប៉ុន្តែ គួររៀនពីរបៀបគិត និងសម្របខ្លួនទៅនឹងពិភពខាងក្រៅសាលា។ ជាពិសេស លោកបានគិតថា កុមារ គួររៀនពីរបៀប ដើម្បីក្លាយជាអ្នកដោះស្រាយបញ្ហា។

ទីបី យើងទទួលបានពីលោក ឌូរី នូវជំនឿ ដែលថា កុមារទាំងអស់ សមនឹងទទួលបានការអប់រំ ដែលមានសមត្ថភាព។ ឧត្តមគតិប្រជាធិបតេយ្យនេះ មិនមាននៅនឹងកន្លែងចាប់ផ្តើមដំបូងនៃអាជីពរបស់ឌូរី ចុងសតវត្សទី១៩ នៅពេលដែលការអប់រំប្រកប ដោយគុណភាពត្រូវបានបម្រុងទុកសម្រាប់កុមារមួយផ្នែកតូចជាពិសេស ក្មេងប្រុសមកពីគ្រួសារអ្នកមាន។ ឌូរី បានជំរុញឱ្យមានការអប់រំប្រកបដោយសមត្ថ

ភាពសម្រាប់កុមារទាំងអស់ គឺក្មេងស្រី និងក្មេង
ប្រុស ក៏ដូចជា កុមារ មកពីក្រុមសេដ្ឋកិច្ចសង្គម
និងជនជាតិផ្សេងៗគ្នា។

-លោកអ៊ី អិល សិនដាយក៍ (១៨៧២-
១៩៤២) ផ្ដោតលើការវាយតម្លៃ ការវាស់វែង និង
ការលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។
សិនដាយក៍ បានអះអាងថា កិច្ចការដ៏សំខាន់
បំផុតមួយរបស់សាលា ដើម្បីពង្រឹងជំនាញ
វិចាររបស់កុមារ ហើយគាត់ពូកែដឹកនាំការ
សិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រលម្អិតអំពីការបង្រៀន
និងការរៀន។ ជាពិសេស សិនដាយក៍ បាន
ផ្សព្វផ្សាយគំនិតដែលថា ចិត្តវិទ្យាអប់រំ ត្រូវតែ
មានមូលដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយគួរតែផ្ដោតទៅ
លើការវាស់វែងដ៏រឹងមាំ។

**១.១- តារាង និងចិត្តវិទ្យាអប់រំ
ដំបូង**

ចិត្តវិទ្យាលេចធ្លោបំផុត នៅក្នុងប្រវត្តិចិត្ត
វិទ្យាអប់រំដំបូង ដូចជានៅក្នុងមុខវិជ្ជាភាគច្រើន
បំផុត គឺជនស្បែកស ដូចជា លោកហ្គេមស៍ ឌូរី
និងសិនដាយក៍។ មុននឹងមានការកែប្រែច្បាប់
សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងគោលនយោបាយ នៅក្នុងទស
វត្សឆ្នាំ១៩៦០ មានតែបុគ្គលមួយចំនួនតូច មិន
មែនជាជនជាតិស្បែកសប៉ុណ្ណោះ ដែលទទួល
បានសញ្ញាបត្រចាំបាច់ និងបានទម្លុះរំលឹកការ
មិនបានរាប់បញ្ចូលជាតិសាសន៍ ដើម្បីទទួល
យកការស្រាវជ្រាវជាក់ស្តែង។

ចិត្តវិទ្យាស្បែកខ្មៅ ឈានមុខដំបូងគេពីរ
នាក់គឺលោកស្រីម៉ារី និងលោកខេណាត ក្លាក
បានធ្វើការស្រាវជ្រាវលើស្វ័យបញ្ញត្តិ និងអត្ត
សញ្ញាណរបស់កុមារស្បែកខ្មៅ។ ឆ្នាំ១៩៧១
លោកខេណាត ក្លាក បានក្លាយជាប្រធាន
សមាគមចិត្តវិទ្យាអាមេរិកដំបូងគេ។ នៅឆ្នាំ
១៩៣២ ចិត្តវិទ្យាជនជាតិអាមេរិកឡាទីនលោក
ហួច សែនឈៃស បានធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដែល
បង្ហាញថា តេស្តបញ្ញា មានភាពលំអៀងខាង
វប្បធម៌ប្រឆាំងនឹងកុមារជនជាតិភាគតិច។

ដូចជាជនជាតិភាគតិចផ្សេងៗដែរ ស្ត្រី
ក៏ប្រឈមមុខនឹងរំលងការអប់រំខ្ពស់ផងដែរ។
ដូច្នេះហើយ មានអ្នករួមចំណែកលេចធ្លោជាប
ណ្តើរៗក្នុងការស្រាវជ្រាវផ្លូវចិត្ត។ ជាញឹកញាប់
គេមើលរំលងក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃចិត្តវិទ្យាអប់រំ
គឺ លោកស្រីឡេតា ហូលីងរ៉ីស។ គាត់ គឺជា
បុគ្គលដំបូងគេដែលប្រើពាក្យ ដែលមាន
អំណោយទាន ដើម្បីពណ៌នាកុមារ ដែលបាន
ទទួលបានពិន្ទុខ្ពស់យ៉ាងពិសេសលើការធ្វើ
តេស្តបញ្ញា។

១.២- គោលវិធីអភិបាលកិច្ចអភិបាលនិយម

គោលវិធីរបស់ សិនដាយក៍ ដើម្បីសិក្សា
អំពីចិត្តវិទ្យាអប់រំ នៅពាក់កណ្តាលទីមួយនៃ
សតវត្សទី២០។ នៅក្នុងចិត្តវិទ្យាអាមេរិក ទស្សនៈ
របស់ស្តីន័រ ដែលបានបង្កើតឡើងតាមគំនិត
សិនដាយក៍ ដែលមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅ

លើចិត្តវិទ្យាអប់រំ នៅពាក់កណ្តាលសតវត្សរ៍
គោលវិធីអាកប្បកិរិយានិយមរបស់លោកស្តីន័រ
ពាក់ព័ន្ធការប៉ុនប៉ងកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់នូវ
លក្ខខណ្ឌល្អបំផុតសម្រាប់ការរៀន។

លោកស្តីន័រ បានអះអាងថា លំនាំចិត្ត
ដែលស្នើឡើងដោយចិត្តវិទូដូចជាលោកហ្គេម
ស៍ និងលោកឌូរី មិនអាចសង្កេតបានទេ។
ដូច្នេះហើយ មិនអាចជាប្រធានបទសមរម្យ
សម្រាប់ការសិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រនៃចិត្តវិទ្យា
ដែលគាត់បានកំណត់ថាជាវិទ្យាសាស្ត្រនៃ
អាកប្បកិរិយាដែលអាចសង្កេតបាន និង
លក្ខខណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងរបស់វា។ ក្នុងទសវត្ស
ឆ្នាំ១៩៥២ លោកស្តីន័រ បានបង្កើតគោលគំនិត
នៃការរៀនតាមកម្មវិធី ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការ
ពង្រឹងសិស្សបន្ទាប់ពីជំហានសេរីនីមួយៗរហូត
ដល់សិស្សឈានដល់គោលដៅសិក្សា។ នៅក្នុង
កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងខាងបច្ចេកវិទ្យាដំបូង គាត់
បានបង្កើតម៉ាស៊ីនបង្រៀន ដើម្បីបម្រើឱ្យគ្រូ
បង្រៀន និងពង្រឹងចម្លើយសិស្សឱ្យត្រឹមត្រូវ។

១.២- បដិវត្តន៍ពុទ្ធិ

គោលបំណងដែលបានចែងនៅក្នុង
ការសិក្សាតាមគោលវិធីអាកប្បកិរិយា មិនបាន
កំណត់គោលដៅ និងតម្រូវការជាក់ ស្តែងជា
ច្រើនរបស់គ្រូបង្រៀនក្នុងថ្នាក់ទេ។ នៅក្នុង
ប្រតិកម្ម នៅដើមទសវត្សឆ្នាំ១៩៥០ បិនហ្គាមីន
បូម បានបង្កើតចំណាត់ថ្នាក់វិទ្យានៃបំណិនពុទ្ធិ

ដែលរួមមានការចងចាំ ការយល់ដឹង ការ
សំយោគ និងការវាយតម្លៃ ដែលគាត់បានស្នើ
ឱ្យគ្រូគ្រូតែជួយសិស្សឱ្យអភិវឌ្ឍ។ បដិវត្តន៍ពុទ្ធិ
ក្នុងចិត្តវិទ្យា បានចាប់ផ្តើមកើតឡើង នៅទស
វត្សឆ្នាំ១៩៨០ ហើយបានឈានចូលដល់យុគ
សម័យនៃភាពសា ទរក្នុងការអនុវត្តគោល
គំនិតនៃចិត្តវិទ្យានៃការយល់ដឹង៖ លំនឹក ការ
គិត វិចារាល។ ដើម្បីជួយសិស្សឱ្យរៀន។

ដូច្នេះហើយ នៅចុងសតវត្សទី២០ ចិត្ត
វិទ្យាអប់រំជាច្រើន បានសង្កត់ធ្ងន់លើទិដ្ឋភាពពុទ្ធិ
នៃការរៀនសូត្រ ដែលបានគាំទ្រដោយ លោក
ហ្គេមស៍ និងលោកឌូរីនៅដើមសតវត្សរ៍។ ទាំង
គោលវិធីពុទ្ធិ និងអាកប្បកិរិយា ជាពិសេស
គោលវិធីពុទ្ធិ បន្តជាផ្នែកមួយនៃចិត្តវិទ្យាអប់រំ
ថ្ងៃនេះ។ យើង នឹងត្រូវនិយាយថែមទៀត អំពី
គោលវិធីទាំងនេះ នៅពេលក្រោយនៅក្នុងអត្ថ
បទនេះ។ ថ្មីៗនេះថែមទៀត ចិត្តវិទ្យាអប់រំ បាន
ផ្តោតកាន់តែខ្លាំងលើទិដ្ឋភាពចិត្តរំភើបសង្គម
នៃជីវិតរបស់សិស្ស។ ឧទាហរណ៍ពួកគេកំពុង
វិភាគលើសាលារៀនថាជាបរិបទសង្គម និង
ការពិនិត្យមើលតួនាទីនៃវប្បធម៌ក្នុងការអប់រំ។

២- ការបង្រៀន៖ សិល្បៈ និងវិទ្យាសាស្ត្រ

តើគ្រូ អាចបង្រៀនតាមបែបវិទ្យាសា
ស្ត្រយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ? ទាំងបំណិនវិទ្យាសាស្ត្រ
និងសិល្បៈ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងភាព

ជាគណៈយរបស់គ្រូបង្រៀន។ ចិត្តវិទ្យាអប់រំ ទាញចំណេះដឹងជាច្រើន ចេញពីទ្រឹស្តីទូលំ ទូលាយ និងការស្រាវជ្រាវផ្នែកចិត្តវិទ្យា។ ឧ. ទ្រឹស្តីរបស់លោកហ្សង់ ផ្លាហ្សេ និងលោកវីហ្គត ស្គី មិនត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹង ប្រែង ដើម្បីឱ្យគ្រូអំពីវិធីអប់រំកុមារទេ។ វិស័យ នេះ ក៏ទាញចេញពីទ្រឹស្តី និងការស្រាវជ្រាវ ដែលបង្កើត និងធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ដោយចិត្ត វិទ្យាអប់រំ និងពីបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងរបស់គ្រូ។ ឧទាហរណ៍ អ្នក នឹងអានអំពីការស្រាវជ្រាវក្នុង ថ្នាក់រៀនរបស់ ដេល ហ្សង់ (២០១៦) ស្រាវជ្រាវលើស្វ័យប្រសិទ្ធភាព ដែលមានជំនឿ ថាមនុស្សម្នាក់អាចធ្វើជាម្ចាស់ស្ថានភាព និង បង្កើតលទ្ធផលជាវិជ្ជមាន។ ចិត្តវិទ្យាអប់រំ ក៏ ទទួលស្គាល់ថាការបង្រៀនពេលខ្លះ ត្រូវតែ ឃ្លាតចាកពីរូបមន្តវិទ្យាសាស្ត្រ តម្រូវឱ្យការច្នៃ ប្រឌិត និងសយម្ប។

ក្នុងនាមជាមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ ចិត្តវិទ្យា អប់រំ មានគោលបំណង ដើម្បីផ្តល់ឱ្យអ្នកនូវ ចំណេះដឹងស្រាវជ្រាវដែលអ្នកអាចអនុវត្តបាន យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះស្ថានភាព បង្រៀននិងជាមួយនឹងជំនាញស្រាវជ្រាវ ដែល នឹងបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អ្នកអំពីកត្តា ដែល មានឥទ្ធិពលលើការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស។ ប៉ុន្តែ ការបង្រៀនរបស់អ្នកនឹងនៅតែជា

សិល្បៈ។ បន្ថែមពីលើអ្វីដែលអ្នកអាចរៀនបាន ពីការស្រាវជ្រាវ អ្នកក៏នឹងបន្តធ្វើឱ្យមានការវិ និច្ឆ័យសំខាន់នៅក្នុងថ្នាក់ដោយផ្អែកលើ ជំនាញផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក និងបទពិសោធន៍ ដូចជាប្រាជ្ញាដែលបានចែករំលែកជាមួយអ្នក ដោយគ្រូផ្សេងទៀត។

II- ការបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

១- ចំណេះដឹង និងចំណិនវិជ្ជាជីវៈ

គ្រូប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មានតម្រូវ ការល្អលើមុខវិជ្ជារបស់ពួកគេ និងស្នូលដ៏រឹងមាំ នៃជំនាញបង្រៀន។ ពួកគេមានល្បិចបង្រៀន ដ៏ល្អ ដែលគាំទ្រដោយវិធីនៃការកំណត់គោល ដៅ ការរៀបចំផែនការបង្រៀន និងការ គ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន។ ពួកគេដឹងពីរបៀបលើក ទឹកចិត្ត ទំនាក់ទំនង និងធ្វើការប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពជាមួយសិស្សដែលមានកម្រិត ជំនាញផ្សេងៗគ្នា និងមកពីមូលដ្ឋានវប្បធម៌ច ម្រុះ។ គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធភាពក៏យល់ ពីរបៀបប្រើប្រាស់កម្រិតសមស្របនៃបច្ចេក វិទ្យា នៅក្នុងថ្នាក់រៀនផងដែរ។

១.១- សមត្ថភាពក្នុងវត្ថុចំណេះមុខ វិជ្ជា (Subject-Matter Competence)

នៅក្នុងបញ្ជីបំណងប្រាថ្នារបស់ពួកគេ អំពីលក្ខណៈពិសេសរបស់គ្រូបង្រៀន សិស្ស សាលាមធ្យមសិក្សា បានលើកឡើងកាន់តែ ខ្លាំងឡើងអំពី "ចំណេះដឹងគ្រូអំពីមុខវិជ្ជារបស់

ពួកគេ"។ ដោយមានការយល់ដឹងប្រកបដោយ
 ការគិត ភាពបត់បែន និងការយល់ដឹង អំពីវត្ថុ
 បំណងមុខវិជ្ជាគឺមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ធ្វើជា
 គ្រូបង្រៀនដ៏មានប្រសិទ្ធភាព។ ជាការពិត
 ណាស់ ចំណេះដឹងអំពីកម្មវត្ថុមុខវិជ្ជា រួមមាន
 ច្រើនជាងការពិត លក្ខខណ្ឌ និងគំនិតទូទៅ។
 វាក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវចំណេះដឹងអំពីការ
 រៀបចំគំនិត ទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោមគំនិត វិធី
 នៃការគិត និងការជជែកវែកញែក គំរូនៃការ
 ផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងមុខវិជ្ជាមួយ ជំនឿអំពីមុខវិជ្ជា
 មួយ និងសមត្ថភាពក្នុងការបញ្ជូនគំនិតពីមុខ
 វិជ្ជាមួយទៅមុខវិជ្ជាមួយទៀត។ ច្បាស់ណាស់
 ការយល់ដឹងស៊ីជម្រៅអំពីកម្មវត្ថុមុខវិជ្ជា គឺជា
 ទិដ្ឋភាពសំខាន់នៃគ្រូបង្រៀនដែលមានសមត្ថ
 ភាព។

១.២- ល្បិចបង្រៀន

តាមន័យទូលាយ គោលវិធីសំខាន់ពីរ
 កំណត់លក្ខណៈរបៀបគ្រូបង្រៀន៖ ស្ថាបនា
 និយមនិងការបង្រៀនតាមប្រពៃណី។ គោល
 វិធីស្ថាបនា និយម នៅចន្លោះកណ្តាលនៃ
 ទស្សនវិជ្ជាអប់រំរបស់លោកហ្គេម និងលោកខ្វី
 រី។ គោលវិធីបង្រៀនតាមប្រពៃណី មានភាព
 សាមញ្ញជាងទស្សនៈរបស់លោកស៊ិនដាយក៍។

ក-គោលវិធីស្ថាបនានិយម គឺជា
 គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល ដែលសង្កត់ធ្ងន់
 លើសារៈសំខាន់នៃបុគ្គលដែលបង្កើតចំណេះ

ដឹង និងការយល់ដឹងរបស់ពួកគេយ៉ាងសកម្ម
 ដោយមានការណែនាំពីគ្រូ។ ក្នុងទស្សនៈស្ថាប
 នានិយម គ្រូមិនគួរព្យាយាមផ្ទេរព័ត៌មានទៅ
 ក្នុងគំនិតរបស់កុមារទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ កុមារគួរ
 ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យស្វែងរកពិភពលោក
 របស់ពួកគេ ស្វែងរកចំណេះដឹង ឆ្លុះបញ្ចាំង
 និងគិតរិះគន់ដោយមានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាង
 យកចិត្តទុកដាក់ និងការណែនាំដ៏មានន័យពី
 គ្រូ។ ពួកស្ថាបនានិយម អះអាងថា ជាយូរមក
 ហើយ កុមារត្រូវអង្គុយស្ងៀម អ្នករៀនអកម្ម
 ហើយទន្ទេញចាំមាត់នូវព័ត៌មាន ដែលពាក់ព័ន្ធ
 និងមិនពាក់ព័ន្ធ។

សព្វថ្ងៃនេះ ស្ថាបនានិយម អាចរួម
 បញ្ចូលការសង្កត់ធ្ងន់លើកិច្ចសហការ គឺការ
 សិក្សាបែបសហការរបស់កុមារ នៅក្នុងការ
 ខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ ដើម្បីចេះ និងយ
 ល់។ គ្រូបង្រៀនដែលមានទស្សនវិជ្ជាបង្រៀន
 បែបស្ថាបនានិយម នឹងមិនឱ្យកុមារទន្ទេញ
 ព័ត៌មានទេ ប៉ុន្តែនឹងផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេ
 បង្កើតចំណេះដឹងប្រកបដោយអត្ថន័យ និង
 ស្វែងយល់អំពីខ្លឹមសារ ខណៈពេលដែល
 ដឹកនាំការសិក្សារបស់ពួកគេ។

**ខ-គោលវិធីបង្រៀនផ្ទាល់ ឬតាម
 ប្រពៃណី** គឺជាគោលវិធីគ្រូមជ្ឈមណ្ឌល
 កំណត់លក្ខណៈដោយការណែនាំ និងការ
 គ្រប់គ្រងរបស់គ្រូ ការរំពឹងទុកខ្ពស់របស់គ្រូ

សម្រាប់ការរីកចម្រើនរបស់សិស្ស ប្រើពេល វេលាអតិបរមាដែលសិស្សចំណាយលើកិច្ចការ សិក្សា និងការខិតខំប្រឹងប្រែងដោយគ្រូ ដើម្បី រក្សាផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់អប្បបរមា។ គោលដៅសំខាន់មួយនៅក្នុងវិធីសាស្ត្របង្រៀន ដោយផ្ទាល់ គឺការបង្កើនពេលវេលាសិក្សា របស់សិស្ស។

អ្នកជំនាញផ្នែកចិត្តវិទ្យាអប់រំមួយចំនួន សង្កត់ធ្ងន់ថា គ្រូដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាច្រើន ប្រើទាំងគោលវិធីបង្រៀនស្ថាបនានិយម និង ប្រពៃណី ជាជាងការពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើ គោលវិធីមួយឬផ្សេងទៀត។ បន្ថែមទៀត កាលៈទេសៈខ្លះ អាចអំពាវនាវឱ្យមានគោលវិធី ស្ថាបនានិយម ពេលខ្លះទៀត សម្រាប់គោលវិធី បែបប្រពៃណី។ ឧទាហរណ៍ អ្នកជំនាញណែនាំ ឱ្យមានការចូលរួមប្រកបដោយបញ្ញាយ៉ាង ច្បាស់លាស់ បង្រៀនតាមគោលវិធីបែប ប្រពៃណី នៅពេលបង្រៀនសិស្សដែលមាន ពិការភាព នៅក្នុងការអាន ឬការសរសេរ។ មិន ថា អ្នកបង្រៀនតាមគោលវិធីស្ថាបនានិយម ឬ បែបប្រពៃណី អ្នកអាចក្លាយជាគ្រូបង្រៀន ប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាព។

គ- បំណិនការគិត

គ្រូដែលមានប្រសិទ្ធភាព ធ្វើជាគំរូ និង ធ្វើទំនាក់ទំនងបំណិនការគិតបានល្អ។ នៅក្នុង ចំណោមបំណិនគិតដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់គ្រូ

បង្រៀនក្នុងការចូលរួម និងណែនាំសិស្សរបស់ ពួកគេក្នុងការអភិវឌ្ឍ គឺជាបំណិនការគិតបែប វិចារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគិតចុះបញ្ជី និង ផលិតភាព និងការវាយតម្លៃស្តុតាង។ ការធ្វើ ឱ្យសិស្សគិតបែបវិចារ គឺមិនងាយស្រួល។ សិស្សជាច្រើន បង្កើតទម្លាប់សិក្សាខ្លីមសារ ដោយអកម្ម និងការទន្ទេញចាំមាត់ ជាជាងការ គិតយ៉ាងស៊ីជម្រៅ និងចុះបញ្ជី។ ការគិត បែបវិចារ ក៏មានន័យថាបើកទូលាយចិត្តដែរ និងចង់ដឹងចង់ឃើញ ប៉ុន្តែ ការប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីជៀសវាងការធ្វើឱ្យមានកំហុសក្នុងការ បកស្រាយអ្វីមួយ។

ឃ- ការកំណត់គោលដៅ និងការ រៀបចំផែនការបង្រៀន

មិនថា ពួកគេយកគោលវិធីស្ថាបនា និយម ឬប្រពៃណីច្រើនទេ គ្រូដែលមានប្រសិទ្ធភាពមិនគ្រាន់តែផ្អែកមួយ នៅក្នុងថ្នាក់រៀន នោះទេ។ ពួកគេ កំណត់គោលដៅខ្ពស់សម្រាប់ ការបង្រៀនរបស់ពួកគេ និងរៀបចំផែនការ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅទាំងនោះ។ ពួក គេក៏បង្កើតលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាក់លាក់សម្រាប់ ភាពជោគជ័យផងដែរ។ ពួកគេចំណាយពេល យ៉ាងច្រើនក្នុងការរៀបចំផែនការបង្រៀន រៀបចំមេរៀនរបស់ពួកគេ ដើម្បីបង្កើនការរៀន សូត្ររបស់សិស្ស។ ដូចដែលពួកគេគ្រោងទុក គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធភាពចុះបញ្ជី

និងគិតអំពីរបៀបពួកគេអាចធ្វើឱ្យការរៀនទាំង
 លំបាក និងគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍។ ផែន ការល្អ
 ទាមទារការពិចារណាលើប្រភេទនៃព័ត៌មាន
 ការបង្ហាញឬបកស្រាយ គំរូ ឱកាសនៃការ
 អង្កេត ការពិភាក្សា និងការអនុវត្ត សិស្ស ត្រូវ
 ការពេលវេលាដើម្បីស្វែងយល់ពីគោលគំនិត
 ជាក់លាក់ និងអភិវឌ្ឍជំនាញជាក់លាក់។ ទោះ
 បីជាការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថាទាំងអស់
 នេះ លក្ខណៈពិសេសអាចគាំទ្រដល់ការរៀន
 សូត្រ ដំណើរការនៃការចនាការបង្រៀនតម្រូវ
 ឱ្យអ្នកបង្រៀនស្វែងយល់ថាតើអ្វីដែលសិស្សគួរ
 ធ្វើនៅពេលណា លំដាប់ណា និងរបៀបណា។

**១-ការអនុវត្តការបង្រៀនដែលសម
 ស្របតាមការអភិវឌ្ឍឆ័យ**

គ្រូដែលមានសមត្ថភាព យល់ដឹងល្អ
 អំពីការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារ និងដឹងពីរបៀប
 បង្កើតសម្ភារៈឧបទេស ដែលសមរម្យសម្រាប់
 កម្រិតអភិវឌ្ឍរបស់ពួកគេ។ សាលារៀននៅ
 សហរដ្ឋអាមេរិកត្រូវបានរៀបចំតាមថ្នាក់ និង
 កម្រិតខ្លះ តាមអាយុ ប៉ុន្តែទាំងនេះ មិនមែន
 តែងតែជាការព្យាករណ៍នៃការអភិវឌ្ឍរបស់
 កុមារនោះទេ។

នៅកម្រិតថ្នាក់ណាមួយ ជាធម្មតា នៅ
 អាយុ២ ឬ៣ឆ្នាំ សិស្សមានបំណិន សមត្ថភាព
 និងដំណាក់ កាលអភិវឌ្ឍ។ ការយល់ដឹងអំពី
 មាតិកាអភិវឌ្ឍ និងការរីកចម្រើន មានសារៈ

សំខាន់ខ្លាំងណាស់ សម្រាប់ការបង្រៀន តាម
 វិធីនានា ដែលល្អបំផុតសម្រាប់កូនម្នាក់ៗ។

តាមរយៈអត្ថបទនេះ យើងសូមអំពាវ
 នាឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះទិដ្ឋភាព
 នៃការអភិវឌ្ឍនៃការអប់រំកុមារ និងផ្តល់នូវ
 ឧទាហរណ៍នៃការបង្រៀន និងការរៀនសូត្រ
 ដែលគិតគូរដល់កម្រិតអភិវឌ្ឍកុមារ។

ប- បំណិនគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន

ទិដ្ឋភាពសំខាន់មួយនៃការធ្វើជាគ្រូ
 បង្រៀនដ៏មានប្រសិទ្ធភាព កំពុងរក្សាថ្នាក់
 ទាំងមូលឱ្យធ្វើការរួមគ្នា និងតម្រង់ឆ្ពោះទៅរក
 កិច្ចការក្នុងថ្នាក់។ គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធ
 ភាពបង្កើត និងរក្សាបរិយាកាសដែលការ
 សិក្សាអាចកើតឡើង។ ដើម្បីបង្កើតបរិយាកាស
 សិក្សាដ៏ល្អប្រសើរនេះ គ្រូបង្រៀនត្រូវការយុទ្ធ
 សាស្ត្រឡើងវិញសម្រាប់ការបង្កើតច្បាប់ និង
 នីតិវិធីរៀបចំក្រុម ការត្រួតពិនិត្យ និងកំណត់
 សកម្មភាពក្នុងថ្នាក់រៀន និងការគ្រប់គ្រង
 អាកប្បកិរិយាមិនត្រឹមត្រូវ។

ឆ- បំណិនចិត្តបលករ

គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
 មានយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការជួយសិស្សក្លាយជា
 ការលើកទឹកចិត្តខ្លួនឯង និងទទួលខុសត្រូវ
 ចំពោះការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេ។ ចិត្តវិទ្យា
 អប់រំ សង្កត់ធ្ងន់ថា រឿងនេះ ត្រូវសម្រេចបានល្អ
 បំផុតដោយការផ្តល់ឱកាសរៀនសូត្រក្នុងពិភព

ពិតនៃការលំបាកបំផុត និងភាពថ្មីថ្មោង សម្រាប់សិស្សម្នាក់ៗ។ សិស្សត្រូវបានលើកទឹកចិត្តនៅពេលដែលពួកគេអាចធ្វើការជ្រើសរើសស្របតាមផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ គ្រូដែលមានប្រសិទ្ធភាពផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេគិតប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត និងស៊ីជម្រៅអំពីគម្រោង។

បន្ថែមពីលើការណែនាំសិស្សឱ្យក្លាយជាអ្នកសិក្សាដែលលើកទឹកចិត្តខ្លួនឯង វាចាំបាច់ណាស់ ដើម្បីបង្កើតការរំពឹងទុកខ្ពស់សម្រាប់សមិទ្ធផលរបស់សិស្ស។ ការរំពឹងទុកខ្ពស់ ចំពោះសមិទ្ធផលកុមារ ត្រូវតែចេញមកពីគ្រូ និងឪពុកម្តាយ។ ជាញឹកញាប់ណាស់ កុមារត្រូវបានផ្តល់រង្វាន់សម្រាប់សមត្ថភាពអន់ខ្សោយ ឬមធ្យម និងជាលទ្ធផល ពួកគេមិនអាចសម្រេចបានសក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគេ។ នៅពេលដែលការរំពឹងទុកខ្ពស់ត្រូវបានបង្កើតឡើង ទិដ្ឋភាពសំខាន់នៃការអប់រំ គឺផ្តល់ដល់កុមារ ជាពិសេសកុមារដែលសម្រេចបានស្ម័គ្រចិត្តទាប គឺការបង្រៀន និងការគាំទ្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបំពេញតាមការរំពឹងទុកទាំងនេះ។

២- បំណិនទំនាក់ទំនង

ជំនាញនិយាយ ការស្តាប់ មិនអាចខ្វះបានក្នុងការបង្រៀនដែរ។ ការយកចិត្តទុកដាក់លើឧបសគ្គចំពោះការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាដោយ

ពាក្យសម្តី ការសម្រួលដល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាដោយពាក្យសម្តីរបស់សិស្ស និងការដោះស្រាយជម្លោះដោយស្ថាបនា។ ជំនាញទំនាក់ទំនង មានសារៈសំខាន់ មិនត្រឹមតែក្នុងការបង្រៀនប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងក្នុងការសម្តែងអន្តរកម្មជាមួយឪពុកម្តាយផងដែរ។ គ្រូដែលមានប្រសិទ្ធភាព ប្រើជំនាញទំនាក់ទំនងល្អ នៅពេលពួកគេនិយាយជាមួយសិស្ស ឪពុកម្តាយ អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកដទៃ។ រក្សាការរិះគន់ ត្រូវធ្វើនៅអប្បបរមា ហើយមានរចនាបថតាមការអះអាងជាជាន់ឈ្លានពាន ឧបាយកល ឬទំនាក់ទំនងអកម្ម។ គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធភាព ធ្វើការដើម្បីកែលម្អជំនាញទំនាក់ទំនងរបស់សិស្សផងដែរ។ រឿងនេះមានសារៈសំខាន់ជាពិសេស ដោយសារជំនាញទំនាក់ទំនងត្រូវបានវាយតម្លៃថាជាជំនាញ ដែលនិយោជកសព្វថ្ងៃស្វែងរកច្រើនបំផុត។

ឈ- ការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ភាពខុសគ្នារបស់បុគ្គល

ស្ទើរតែគ្រប់គ្រូបង្រៀន ដឹងថា វាជារឿងសំខាន់ ដើម្បីយល់ដឹងភាពផ្សេងៗគ្នា ក្នុងពេលបង្រៀន តែរឿងនេះ មិនមែនជារឿងងាយស្រួលទេ។ សិស្សរបស់អ្នក នឹងមានកម្រិតបញ្ញាផ្សេងៗគ្នា ការគិត និងការសិក្សាក៏ផ្សេងៗ ហើយឫកពា និងគុណសម្បត្តិពិសេសនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈក៏ផ្សេងគ្នាដែរ។ គ្រូ ទំនងជា

មានសិស្សដែលមានបញ្ហាវាងវៃ និងសិស្ស ដែលមានអសមត្ថភាពក្នុងការសិក្សាដែរ។

ចូរពិចារណាលើការប្រឈម និងបទ ពិសោធរបស់អ្នកគ្រូ អែមប័រ ឡាកីន(Amber Larkin) ក្នុងនាមជាគ្រូបង្ហាត់។ ថ្នាក់រៀនរបស់ គាត់ ស្ថិតក្នុងកន្ទុយសណ្តោងរថយន្តមួយ ហើយសិស្សរបស់គាត់ មានដូចជា សិស្សគ្មាន លំនៅដ្ឋាន មិនទាន់ចេះកាសាអង់គ្លេស អ សមត្ថភាព ឬជាជនភៀសខ្លួន ដែលគ្មាន ស្បែកជើងពាក់ ឬក៏មិនដែលបានចូលរៀននៅ សាលាក្នុងប្រព័ន្ធ។ ក្រោយពេលបង្រៀនបាន២ ឆ្នាំ គាត់បានក្លាយជាគ្រូគំរូថ្នាក់ជាតិ។ សិស្ស របស់គាត់ស្ទើរទាំងអស់ បានប្រឡងថ្នាក់ជាតិ ជាប់។ គាត់ បានពេញចិត្តនឹងការអភិវឌ្ឍផ្នែក ចិត្តរំភើបសង្គមរបស់សិស្សរបស់ខ្លួន។ នាយក សាលារបស់គាត់ បានរៀនរាប់ថា មានគុណ សម្បត្តិអាចកំបាំង ដែលធ្វើឱ្យលទ្ធផលកើត ឡើង។

ការបង្រៀនសិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធ ភាពជាមួយនឹងលក្ខណៈចម្រុះបែបនេះ ទាមទារ ការគិត និងការខិតខំច្រើន។ ការ បង្រៀនផ្សេងៗគ្នា ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលស្គាល់ ភាពខុសគ្នានៃបុគ្គល នៅក្នុងចំណេះដឹង ការ ត្រៀមខ្លួន ចំណាប់អារម្មណ៍ និងលក្ខណៈ ផ្សេងទៀតរបស់សិស្ស ហើយការពន្យល់ខុស

គ្នាទាំងនេះ ទៅក្នុងផែនការកម្មវិធីសិក្សា និង ការចូលរួមក្នុងការបង្រៀន។ ការបង្រៀនផ្សេ ងៗគ្នា សង្កត់ធ្ងន់លើការងារសម្របខ្លួន ដើម្បី បំពេញតម្រូវការ និងសមត្ថភាពរបស់សិស្ស។ វាមិនទំនងទេ ដែលគ្រូអាចបង្កើតផែនការមេ រៀនផ្សេងៗគ្នាពី២០ ទៅ៣០ ដើម្បីដោះស្រាយ តម្រូវការសិស្ស ម្នាក់ៗ នៅក្នុងថ្នាក់រៀនមួយ។

ញ- ការសិក្សាដោយប្រសិទ្ធភាព ជាមួយសិស្សមកពីបង្គោលវប្បធម៌ចម្រុះ

សព្វថ្ងៃនេះ កុមារម្នាក់ក្នុងចំណោម កុមារទាំងប្រាំនាក់ នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក គឺ មកពីគ្រួសារជនអន្តោប្រវេសន៍ និងត្រឹមឆ្នាំ ២០២០ វាត្រូវបានគេប៉ាន់ប្រមាណថា កុមារ ម្នាក់ក្នុងចំណោមកុមារ៣នាក់របស់សហរដ្ឋអា មេរិក។ ជិត៨០ ភាគរយនៃជនអន្តោប្រវេសន៍ថ្មី ជាមនុស្សដែលមកពីអាមេរិកឡាទីន អាស៊ី និងកាវ៉ាអ៊ីប។ ប្រហែល៧៥ភាគរយនៃជន អន្តោប្រវេសន៍ថ្មីមានដើមកំណើតនិយាយ ភាសាអេស្ប៉ាញ ទោះបីជាកុមារនិយាយជាង១ ០០ ភាសាផ្សេងគ្នាច្រើនជាង កំពុងចូលសាលា រៀនសហរដ្ឋអាមេរិកក៏ដោយ។

នៅក្នុងពិភពនៃការកើនឡើងនៃអន្តរ វប្បធម៌នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ទំនាក់ទំនងគ្រូ ដែលមានប្រសិទ្ធភាព មានចំណេះដឹង អំពី មនុស្សមកពីប្រវត្តិវប្បធម៌ផ្សេងៗគ្នា យល់ដឹង ទៅនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ គ្រូដែលមាន

ប្រសិទ្ធភាពលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនជាវិជ្ជមានជាមួយសិស្សចម្រុះ និងគិតអំពីវិធីបង្កើតបរិស្ថានបែបនេះ។ ពួកគេណែនាំសិស្សក្នុងការគិតបែបវិចារ អំពីបញ្ហារប្បធម៌ និងសីលធម៌ ឬកាត់បន្ថយភាពលំអៀងបណ្តុះបណ្តាលការទទួលយក និងបម្រើជាអ្នកសម្រុះសម្រួលវប្បធម៌។ គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក៏ត្រូវតាំងខ្លួនជាកណ្តាល រវាងវប្បធម៌នៃសាលារៀន និងវប្បធម៌របស់សិស្សមួយចំនួន ជាពិសេស អ្នកដែលមិនទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងការសិក្សា។ នេះជាសំណួរវប្បធម៌ ដែលគ្រូបង្រៀនមានសមត្ថភាពសួរ៖

- តើខ្ញុំទទួលស្គាល់ឥទ្ធិពល និងភាពស្មុគស្មាញនៃឥទ្ធិពលវប្បធម៌លើសិស្សដែរឬទេ?

- តើការរំពឹងទុករបស់ខ្ញុំសម្រាប់សិស្សរបស់ខ្ញុំ ផ្អែកលើវប្បធម៌ ឬលំអៀង?

- តើខ្ញុំធ្វើការងារបានល្អក្នុងការមើលឃើញជីវិតពីទស្សនៈរបស់សិស្ស ដែលមកពីវប្បធម៌ខុសពីរបស់ខ្ញុំ?

- តើខ្ញុំកំពុងបង្រៀនជំនាញ ដែលសិស្សប្រហែលជាត្រូវការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីនិយាយ នៅក្នុងថ្នាក់ ប្រសិនបើវប្បធម៌របស់ពួកគេគឺជាវប្បធម៌

មួយដែលពួកគេមានឱកាសតិចតួចក្នុងការអនុវត្តការពិភាក្សាជាសាធារណៈ?

- តើការវាយតម្លៃរបស់ខ្ញុំយុត្តិធម៌ និងមិនលំអៀងឬទេ?

២-ការវាយតម្លៃចំណេះដឹង និងចំណិន

គ្រូបង្រៀនដែលមានសមត្ថភាព ក៏មានការវាយតម្លៃចំណេះដឹងនិងជំនាញល្អផងដែរ។ មានទិដ្ឋភាពជាច្រើនក្នុងការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងថ្នាក់រៀន។ គ្រូនឹងត្រូវសម្រេចចិត្តអ្វី ដែលប្រភេទនៃការវាយតម្លៃបែបណា ដែលគាត់ចង់ប្រើ ដើម្បីចងក្រងការអនុវត្តរបស់សិស្ស បន្ទាប់ពីការបង្រៀន។ គ្រូក៏នឹងត្រូវប្រើការវាយតម្លៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមុន និងនៅក្នុងអំឡុងពេលបង្រៀន។

ឧទាហរណ៍ មុនពេលបង្រៀនខ្នាតនៅលើចលនាតិកតូនិក គ្រូអាចសម្រេចចិត្តវាយតម្លៃថាតើសិស្សដែលស្គាល់ពាក្យ ដូចជាទ្វីប រញ្ជួយដី និងភ្នំ ភ្លើងដែរឬទេ?

ក្នុងកំឡុងពេលបង្រៀន គ្រូប្រហែលជាចង់ប្រើការសង្កេត និងការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីកំណត់ថាតើការបង្រៀនរបស់អ្នកស្ថិតនៅកម្រិតដែលប្រកួតប្រជែងសិស្ស និងដើម្បីរកឃើញសិស្សដែលត្រូវការការយកចិត្តទុកដាក់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គ្រូ។ គ្រូនឹងត្រូវការ ដើម្បីដាក់

ចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស ដើម្បីផ្តល់មតិយោបល់អំពី សមិទ្ធផលរបស់ពួកគេ។

ទិដ្ឋភាពផ្សេងទៀតនៃការវាយតម្លៃ ដែលអ្នកនឹងចូលរួមរួមមានការធ្វើតេស្តដែល កំណត់ដោយរដ្ឋ ដើម្បីវាយតម្លៃសមិទ្ធផល របស់សិស្ស និងចំណេះដឹង និងជំនាញរបស់ គ្រូបង្រៀន។ ច្បាប់គ្មានកុមារណាដែលមិនបាន ទទួលការអប់រំ (No Child Left Behind, NCLB) របស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធ តម្រូវឱ្យរដ្ឋធ្វើតេស្ត សិស្សជារៀងរាល់ឆ្នាំផ្នែកគណិតវិទ្យា ភាសា អង់គ្លេស/ភាសា សិល្បៈ និងវិទ្យាសាស្ត្រ និង រក្សារដ្ឋទទួលខុសត្រូវ ចំពោះភាពជោគជ័យ និងការបរាជ័យរបស់សិស្ស។

២- បំណិនបច្ចេកវិទ្យា

បច្ចេកវិទ្យាតែមួយ មិនអាចធ្វើឱ្យសមត្ថ ភាពសិស្សរៀនកាន់តែប្រសើរឡើងទេ ប៉ុន្តែវា អាចគាំទ្រដល់ការរៀនសូត្រ។ លក្ខខណ្ឌដែល គាំទ្រដល់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអប់រំ រួមមាន ចក្ខុវិស័យ និងការគាំទ្រពីថ្នាក់ដឹកនាំអប់រំ គ្រូ បង្រៀនជំនាញក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា សម្រាប់ការរៀន ស្តង់ដារខ្ពស់ និងធនធាន កម្មវិធីសិក្សា ការវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃប ច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការរៀនសូត្រ និងការសង្កត់ ធ្ងន់លើកុមារជាសិស្សសកម្ម ស្ថាបនា។

សិស្សទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីគ្រូប ង្រៀនដែលបង្កើនចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យារបស់ ពួកគេ និងរួមបញ្ចូលកុំព្យូទ័រឱ្យបានសមស្រប ទៅក្នុងការរៀនក្នុងថ្នាក់។ សមាហរណកម្មនេះ គួរតែផ្ដល់ជា មួយតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស រួមទាំងតម្រូវការក្នុងការរៀបចំសម្រាប់ការងារ នៅថ្ងៃស្អែក ដែលនឹងទាមទារជំនាញបច្ចេក វិទ្យានិងជំនាញផ្នែកលើកុំព្យូទ័រជាច្រើន។ លើសពីនេះទៀត គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធ ភាព មានចំណេះដឹងអំពីឧបករណ៍ជំនួយផ្សេ ងៗ ដើម្បីគាំទ្រការរៀនសូត្ររបស់សិស្សដែល មានពិការភាព។

ថ្មីៗនេះ សង្គមអន្តរជាតិសម្រាប់បច្ចេក វិទ្យាក្នុងការអប់រំ បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសម្រាប់ ស្តង់ដារបច្ចេកវិទ្យារបស់សិស្ស ពាក់ព័ន្ធនឹង៖

-អ្នករៀនប្រកបដោយថាមពល៖ សិស្ស ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីសម្រេច បាននូវគោលដៅសិក្សា។

-ពលរដ្ឋឌីជីថល៖ សិស្សបង្ហាញពីការ ទទួលខុសត្រូវ និងមានក្រមសីលធម៌ក្នុងការ ប្រើប្រាស់របស់ពួកគេនៃបច្ចេកវិទ្យា។

-អ្នកបង្កើតចំណេះដឹង៖ សិស្សប្រើ ធនធានផ្សេងៗគ្នា និងឧបករណ៍ឌីជីថល ដើម្បី កសាងចំណេះដឹង ក្លាយជាការច្នៃប្រឌិត

កាន់តែច្រើន និងចូលរួមក្នុងការរៀនសូត្រ ដែលមានអត្ថន័យ។

-អ្នករចនាដោយភាពច្នៃប្រឌិត៖ សិស្ស ប្រើបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងៗ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើតដំណោះស្រាយដែលមានប្រយោជន៍ និងប្រកបដោយរូបា រម្មណ៍ ចំពោះបញ្ហាទាំង នេះ។

-អ្នកគិតគណនា៖ សិស្សអភិវឌ្ឍយុទ្ធ សាស្ត្រក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ដើម្បី បង្កើតដំណោះស្រាយ និងតេស្តវា។

-អ្នកទំនាក់ទំនងច្នៃប្រឌិត៖ សិស្ស ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងគិត ប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតក្នុងការប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍ឌីជីថល ដើម្បីសម្រេចបានគោល ដៅ។

-សហការសកល៖ សិស្សប្រើបច្ចេក វិទ្យាដើម្បីពង្រីកទស្សនៈរបស់ពួកគេ និង បង្កើនការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេដោយភ្ជាប់ ជាមួយអ្នកដទៃក្នុងស្រុក និងសកលលោក។

លើសពីនេះទៅទៀត មានការព្រួយ បារម្ភយ៉ាងខ្លាំង អំពីចំនួនម៉ោងដ៏ច្រើនរបស់ កុមារ និងក្មេងជំទង់ចំណាយពេលលើអេក្រង់ តើត្រូវចំណាយពេលមើលទូរទស្សន៍ប៉ុន្មាន ឬ ឌីវីឌី ការលេងហ្គេមវីដេអូ និងការប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទូរសព្ទដូចជា អាយ

ហ្វូន និងរបៀបដែលពេលវេលានេះ អាចជះ ឥទ្ធិពលដល់ភាពជោគ ជ័យនៅសាលារបស់ ពួកគេ ក៏ដូចជាសុខភាពរបស់ពួកគេ។ មានការ ព្រួយបារម្ភផងដែរអំពីការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង នៅក្នុងកិច្ចការច្រើនប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និង របៀបដែលវាអាចធ្វើឱ្យខូចសមត្ថភាពរបស់ កុមារ និងក្មេងជំទង់ក្នុងការផ្តោតលើកិច្ចការ សិក្សា ខណៈពេលដែលភ្ជាប់ទៅទម្រង់ប្រព័ន្ធ ផ្សព្វផ្សាយមួយចំនួន មិនទាក់ទងនឹងការងារ សាលារបស់ពួកគេ។

ការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងជុំវិញពេល វេលាយ៉ាងទូលំទូលាយដែលសិស្សចំណាយ លើប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងរបៀបដែលវា អាចមានឥទ្ធិពលលើទិដ្ឋភាពនៃការអភិវឌ្ឍការ សិក្សា និងចិត្តរំភើបសង្គមរបស់ពួកគេ ដូចជា ការក្លាយជាអ្នកប្រព្រឹត្ត ឬគោលដៅនៃការ គំរាមកំហែងតាមអ៊ីនធឺណិត។

III- ការប្តេជ្ញាចិត្ត ចិត្តចលករ និងការយក ចិត្តទុកដាក់

ការធ្វើជាគ្រូបង្រៀនប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ក៏ទាមទារការប្តេជ្ញាចិត្តចិត្តចលករ និងការយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ។ នេះ រួម បញ្ចូលទាំង ឥរិយាបថល្អ និងការយកចិត្ត ទុកដាក់អំពីសិស្ស។

ការចាប់ផ្តើមជាគ្រូបង្រៀន ជាញឹក ញាប់រាយការណ៍ថា ការវិនិយោគពេលវេលា

និងការខិតខំប្រឹងប្រែងត្រូវការ ដើម្បីក្លាយជា គ្រូបង្រៀនដែលមានប្រសិទ្ធភាពគឺធំធេងណាស់។ គ្រូបង្រៀនមួយចំនួន សូម្បីតែអ្នកមានបទពិសោធន៍និយាយថា ពួកគេមាន "រវល់ខ្លាំង" ពីខែកញ្ញាដល់ខែមិថុនា។ សូម្បីតែការដាក់ចូលម៉ោងនៅល្ងាច និងចុងសប្តាហ៍ បន្ថែមពីលើម៉ោងទាំងអស់ ដែលបានចំណាយនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ប្រហែលជានៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើកិច្ចការ។

នៅក្នុងការប្រឈមមុខនឹងតម្រូវការទាំងនេះ វាជាការងាយខកចិត្ត និងអភិវឌ្ឍឥរិយាបថអវិជ្ជមាន។ ការប្តេជ្ញាចិត្តនិងចិត្តចលករ ជួយឱ្យគ្រូបង្រៀនមានប្រសិទ្ធភាពឆ្លងកាត់ពេលវេលាដ៏លំបាកនៃការបង្រៀន។ គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មានទំនុកចិត្តលើប្រសិទ្ធភាពខ្លួនឯង បដិសេធមិនអនុញ្ញាតឱ្យចិត្តរំភើបអវិជ្ជមាន កាត់បន្ថយការលើកទឹកចិត្តរបស់ពួកគេ និងនាំមកនូវអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមាន និងចំណង់ចំណូលចិត្តដល់ថ្នាក់រៀន។ លក្ខណៈសម្បត្តិទាំងនេះ មានការឆ្លងរាលដាល និងជួយធ្វើឱ្យថ្នាក់រៀនក្លាយជាកន្លែង ដែលសិស្សចង់សិក្សា។

ដូច្នេះ អ្វីដែលទំនងជាឥរិយាបថវិជ្ជមានរបស់អ្នកផ្ទាល់ និងបន្តចំណង់ចំណូលចិត្ត សម្រាប់ការបង្រៀន? ដូចនៅក្នុងវិស័យ

ទាំងអស់ ភាពជោគជ័យបង្កើនភាពជោគជ័យ។ វាជារឿងសំខាន់ក្នុងការយល់ដឹងពីពេលវេលាដែលអ្នកបានធ្វើឱ្យមានភាពខុសគ្នា ក្នុងជីវិតរបស់សិស្សម្នាក់ៗ។

អ្នកក្លាយជាគ្រូបង្រៀនកាន់តែប្រសើរ អ្នកទទួលបានរង្វាន់កាន់តែច្រើន។ អ្នកសម្រេចបានការគោរព និងភាពជោគជ័យក្នុងកែវភ្នែកសិស្សកាន់តែច្រើន អ្នកមានអារម្មណ៍កាន់តែប្រសើរក្នុងការតាំងចិត្តបង្រៀន។ ក្នុងរឿងបែបនេះ ចូរឈប់បន្តិចសិន ហើយគិតអំពីរូបារម្មណ៍ដែលអ្នកមាន ពីអតីតគ្រូរបស់អ្នក។ គ្រូរបស់អ្នកទំនងជាពូកែ និងបន្សល់ទុកឱ្យអ្នកជាមួយរូបារម្មណ៍វិជ្ជមាន។

នៅក្នុងការស្ទង់មតិថ្នាក់ជាតិរបស់សិស្សជិតមួយពាន់នាក់ដែលមានអាយុពី១៣ ទៅ១៧ឆ្នាំ ការមានអារម្មណ៍កំប្លែងល្អ ការធ្វើឱ្យថ្នាក់គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងការមានចំណេះដឹងនៃមុខវិជ្ជា គឺជាលក្ខណៈដែលសិស្សបានរាយបញ្ជីថាសំខាន់បំផុតសម្រាប់គ្រូបង្រៀន។ ជាញឹកញាប់បំផុត លក្ខណៈសិស្សវិទ្យាល័យត្រូវបានកំណត់ដោយគ្រូបង្រៀនអាក្រក់បំផុតរបស់ពួកគេ គឺមានថ្នាក់គួរឱ្យធុញទ្រាន់ មិនពន្យល់អ្វីៗច្បាស់លាស់ និងបង្ហាញអនុគ្រោះនិយម។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សរុបមក ចិត្តវិទ្យាអប់រំដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្កើតអនាគតនៃការអប់រំដោយផ្តល់នូវការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីរបៀបដែលបុគ្គលទទួលបានចំណេះដឹង និងជំនាញ។ តាមរយៈវិធីសាស្ត្រដែលជំរុញដោយការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន វាផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់អ្នកអប់រំក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែលបង្កើនការរៀនសូត្រ ជំរុញការលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រ

តម្រូវការរបស់សិស្សចម្រុះ។ តាមរយៈការរួមបញ្ចូលគោលការណ៍ផ្លូវចិត្តជាមួយនឹងការអនុវត្តអប់រំ វិស័យនេះរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍបរិយាកាសសិក្សាដែលមានបរិយាកាស និងថាមវន្តកាន់តែច្រើន។ នៅពេលដែលការអប់រំបន្តវិវត្ត ការយល់ដឹងពីចិត្តវិទ្យាអប់រំនៅតែចាំបាច់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលកំពុងកើតឡើង និងលើកកម្ពស់ការរៀនសូត្រពេញមួយជីវិត។

ឯកសារយោង

- 1-John W. Santrock, *Psychology*, Mc Graw Hill, United States of America, 2011
- 2-John W. Santrock, *Psychology*, Mc Graw Hill, United States of America, 2003
- 3-Stephen M. Kosslyn & Robin S. Rosenberg, *Psychology*, Pearson Education, 2004
- 4-John W. Santrock, *Educational psychology*, Mc Graw Hill, United States of America, 2018.
- 5-Allan C. Ornstein et al., *Foundation of Education*, Wadsworth, Canada, 20017.
- 6-John W. Santrock and Alysia D. Roehrig, *Educational psychology*, Mc Graw Hill, United States of America, 2024.